

ДП «КИЇВСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор коледжу

Кайгородов Д. Є.

«29» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	024 Хореографія
освітній рівень	перший «бакалаврський»
освітня програма	ХОРЕОГРАФІЯ
вид дисципліни	цикл загальної підготовки
Форма навчання	денна/заочна
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	державна
Форма підсумкового контролю	екзамен, залік

Київ-2022

Робоча програма «**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА КЛАСИЧНОГО
ТАНЦЮ**» дисципліна для студентів за напрямом підготовки 02
«Культура і мистецтво»,
спеціальністю 024 «Хореографія»

Розробник:

Бадіка Г.А., викладач

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хореографії

Протокол № 1 від “ 25 ” серпня 2022 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 8	Професійна	
Розділів — 8	Рік підготовки: 1-й 2-й,	
	Семестр: I, II, III, IV,	
Загальна кількість годин — 240	Лекції	
<p>Всього годин для денної форми навчання: аудиторних – 120 самостійна робота студента - 120</p> <p>Всього годин для заочної форми навчання: аудиторних – 48 самостійна робота студента - 192</p>	20 год.	10 год.
	Практичні	
	100 год.	38 год.
	Самостійна робота	
	120 год.	192 год.
	Вид контролю:	
2 залік, 4 екзамен	2 залік, 4 екзамен	

2. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Програма вивчення навчальної дисципліни **«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 024 «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність виразних засобів класичного танцю, його елементів, рухів, форм і поєднань, засвоєння яких є основою оволодіння сценічною танцювальною культурою будь-якого напрямку.

Міждисциплінарні зв'язки: Класичний танець є однією з найголовніших дисциплін в процесі підготовки хореографів. Вивчається протягом I-IV курсів. Забезпечує освоєння бази для вивчення інших дисциплін: «Народно-сценічного танцю», «Дуетно-класичного танцю»,

«Історико-побутового танцю», «Методики викладання хореографічних дисциплін», «Історії хореографічного мистецтва», усіх видів практики.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та методика класичного танцю» є підготовка конкурентоспроможного фахівця, який володіє обсягом знань класичного танцю відповідно до програми, а саме керівника танцювального колективу, викладача хореографічних дисциплін, артиста-виконавця.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Класичний танець» є оволодіння теоретичними і практичними засадами класичного танцю, формування професійних якостей, оволодіння виконавськими та педагогічними навичками для подальшого їх використання в процесі професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- етапи формування та розвитку класичного танцю його основні вимоги;
- найважливіші культурно-мистецькі досягнення в галузі класичного танцю;
- методику виконання рухів класичного танцю;
- методи тренажної та репетиторської роботи;

- передовий досвід викладачів і виконавців класичного танцю.

вміти :

- забезпечувати на високому професійному рівні свою виконавську діяльність;
- здійснювати практичний показ на високому професійно-художньому рівні;
- володіючи інформацією про стан і перспективи розвитку хореографічного мистецтва і розуміючи соціально-економічні та виховні запити суспільства, уміти забезпечити на високому професійному рівні свою виконавську і балетмейстерську діяльність, яка б відповідала цим вимогам і запитам;
- спираючись на природні професійні дані вміти вірно виконувати елементи лексики класичного танцю;
- володіти необхідними для виконання хореографічного лексичного матеріалу фізичними можливостями;
- запобігати професійним хворобам;
- органічно поєднувати пластику тіла з ритмом і змістом музики;
- осмислювати кожен рух, позу, міняючи забарвлення у відповідності до характеру і змісту музики;
- використовувати різні форми творчої роботи (виступи в кордебалеті, виконання сольних партій різного рівня);
- постійно працювати над оновленням репертуару;
- готувати під керівництвом балетмейстера і диригента доручені до виконання партії у складі балетної трупи, театру музичної комедії, балетної групи музично-драматичного театру, ансамблю танцю і виконувати їх як у стаціонарних умовах, так і на гастрольних виїздах;
- відбирати методи та прийоми роботи на всіх етапах в процесі підготовки виступу, концерту;
- формувати високий рівень сценічної культури;
- володіючи хореографічною технікою, відтворювати під час танцю характерну атмосферу змісту і виразності хореографічного твору;
- донести до глядача задум автора-постановника (балетмейстера) танцю, втілити хореографічний образ засобами танцю;

- засобами хореографії впливати на глядача, стимулюючи в ньому адекватні переживання;
- формувати і задовольняти потреби населення у сценічному та хореографічно-музичному мистецтві.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

ФК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб.

ФК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програмні результати навчання дисципліни є:

ПРН 14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПРН 19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН 20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю».

Тема 1. Становлення системи класичного танцю. Класичний танець як історично обґрунтована система викладання основ хореографії.

Історія розвитку шкіл класичного танцю (французька, італійська школи). Розвиток теорії та методики викладання класичного танцю у радянські часи. Система викладання класичного танцю А. Я. Ваганової. Виразні засоби класичного танцю. Основні вимоги до класичного танцю. Класичний танець і музика.

Історія виникнення термінології класичного танцю. Вивчення термінології класичного танцю. Основні і додаткові терміни.

Тема 2. Методика вивчення основних поз і рухів класичного танцю.

1. Постанова тулубу. Позичії ніг. Позичії та положення рук. Demi plie у I, II, V позичіях. 1. Battement frappe вбік, уперед, назад на 45°. Виконання комбінації plie тримаючись однією рукою за опору.

2. Battement fondu вбік, уперед, назад на 45°. Виконання комбінації battement tendu

тримаючись однією рукою за опору.

3. Battement soutenu вбік, уперед, назад носком у підлогу. Виконання комбінації battement tendu jete тримаючись однією рукою за опору.

4. Battement retire. Petit pas echange. Виконання комбінації rond de jambe par terre тримаючись однією рукою за опору.

5. Battement releve lent вбік, уперед, назад з I позиції. Pas de bourre simple (із зміною ніг).

6. Rond de jambe en l'air en dehors et en dedans (підготовча вправа – згинання і розгинання ноги на 45°). Виконання комбінації battement frappe тримаючись однією рукою за опору.

7. Battement releve lent вбік, уперед, назад з V позиції. Battement soutenu вбік, уперед, назад на 45°. Виконання комбінації battement fondu тримаючись однією рукою за опору.

8. Battement developpe вбік, уперед, назад. Grand battement jete вбік, уперед, назад з I позиції.

9. Pas assemble з відкриванням ноги вбік. Виконання комбінації rond de jambe en l'air тримаючись однією рукою за опору.

10. Pas balance. Pas glissade (у всіх напрямках). Виконання елементів adagio тримаючись однією рукою за опору.

11. Grand battement jete вбік, уперед, назад з V позиції. Виконання комбінації grand battement jete тримаючись однією рукою за опору.

Змістовий модуль 2. Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю.

Тема 3. Прийоми розвитку рухів класичного танцю біля опори.

Продовження вивчення і удосконалення матеріалу теми 2 біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів та комбінацій.

Тема 4. Прийоми розвитку рухів класичного танцю посеред залу.

2. Releve на півпальці в I, II, V позиціях з витягнутих ніг. Battement tendu з I позиції вбік, уперед, назад. Підготовче port de bras.

3. Перегини тулубу біля опори вбік, назад. Passe par terre.

4. Battement tendu з demi plie в I позицію вбік, уперед, назад. Поняття напрямків en dehors et en dedans. Demi rond de jambe par terre en dehors et en dedans.

5. Grand plie у I, II, V позиціях. Battement tendu jete з I позиції вбік, уперед, назад.

6. Rond de jambe par terre en dehors et en dedans. Положення ноги sur le cou-de-pied (вперед, назад, умовне).

7. Battement tendu jete з demi plie в I позицію вбік, уперед, назад. Battement tendu з V позиції вбік, уперед, назад.

8. Temps releve par terre en dehors et en dedans. Temps live soule в I, II, V позиціях.

9. Battement tendu jete з V позиції вбік, уперед, назад. Rond de jambe par terre en dehors et en dedans на demi plie.

10. Battement frappe вбік, уперед, назад носком на підлогу. I port de bras.

11. Battement tendu з demi plie в V позицію вбік, уперед, назад. Changement de pied.

12. Battement tendu pour le pied (з опусканням п'ятки в II позицію). Battement tendu jete з demi plie в V позицію вбік, уперед, назад.

13. Battement fondu носком у підлогу вбік, уперед, назад. II port de bras.

14. Положення ноги passe. Flic вперед і назад на всій стопі.

15. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів та комбінацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАННЯ

На зв и те м	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі:			Усього	У тому числі:		
		л.	п.	с. р.		л.	п.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Основи дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю»								
Тема 1.1. Становлення системи класичного танцю. Класичний танець як історично обґрунтована система викладання основ хореографії.	60	4	20	30	60	2	8	42
Тема 1.2. Методика вивчення основних поз і рухів класичного танцю.	60	6	30	30	60	2	12	50
Разом за змістовим модулем 1	120	10	50	60	120	4	20	92
Модуль 2. Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю.								
Тема 1. Прийоми розвитку рухів класичного танцю біля опори.	60	4	20	30	60	2	10	40
Тема 2. Прийоми розвитку рухів класичного танцю на середині залу.	60	6	30	30	60	4	8	60
Разом за змістовим модулем 2	120	10	50	60	120	6	18	100
Усього годин	240	20	100	120	240	10	38	192

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

За навчальним планом не передбачено.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Постановка корпусу, ног, рук, голови у процесі оволодіння рухами класичного танцю	10	5
2	Позиції рук	16	5
3	Позиції ніг	16	5
4	Визначення положень: en face, épaulement, croisé et effacé.	14	5
5	Положення тіла на середині залу: en face, croisé, effacé, на plié, relevé, en tournant	14	5
6	Характерні помилки та методика їх виправлення	16	5
7	Основні рухи класичного екзерсису біля опори	14	8
	Разом	100	38

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д. ф.	з. ф.
1	Підготувати обґрунтоване пояснення до теми «Вимоги класичного танцю», пояснити на прикладах	15	20
2	Підготувати учбову комбінацію для розвитку виворотності, вивчити з групою	15	20
3	Скласти учбову комбінацію на основі Battements tendu	15	20
4	Скласти учбову комбінацію на основі Battements frappés	15	20
5	Скласти учбову комбінацію на основі en face, croisé, effacé	15	20
6	Скласти учбову комбінацію на основі перегинів корпусу у поєднанні з різними положеннями рук	15	20

7	Удосконалення вивченого матеріалу біля опори (самостійно)	10	20
8	Удосконалення вивченого матеріалу біля опори, виправлення помилок (самостійно)	10	22
9	Вивчити навчальну літературу: Н. Базарова «Классический танец», Н. Базаров и В. Мей «Азбука классического танца»; А. Ваганова «Основы классического танца»; Н. Тарасов «Классический танец. Школа мужского исполнительства» В. Костровицкая, А. Писарев «Школа классического танца»; Е. Валукин «Мужской классический танец»; С. Головкина «Уроки классического танца в старших классах», А.П. Цветкова «Основы класичного танцю».	10	30
	Разом	120	192

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні матеріалу курсу використовуються різні форми занять (практичні заняття) та методи:

- інтерактивні методи навчання;
- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод;
- дослідницький;
- пояснювальний метод викладання;
- словесні методи навчання: бесіда, пояснення, лекція;
- наочні методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ:

- 1) Матеріали самопідготовки;
- 2) Самостійні роботи: Написання реферату з теми №1; Вивчення учбових комбінацій класичного танцю;
- 3) Складання власних учбових комбінацій за завданням викладача.
- 4) Вивчення літератури з класичного танцю. Написання реферату.

Методи контролю Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.

- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.

10. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ІЗ ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів згаданої навчальної дисципліни, включають:

- використовувати фахову термінологію, обговорювати факти та фахові матеріали зрозумілою і чіткою мовою, застосовувати це в презентаціях, курсових роботах.;

- відповідально та свідомо ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Вміти адекватно сприймати критику і знаходити відповідні шляхи реагування на неї, критично оцінювати власну діяльність та її результати;

- вміти адекватно оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в нових умовах. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання;

- обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу, самостійно обирати критерії для його оцінки;

- вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва;

- створювати власний авторський продукт у різних видах і жанрах хореографічного мистецтва з використанням автентичних вітчизняних матеріалів. Вміти відповідними художніми засобами відтворювати креативний задум при реалізації сценічного твору (проекту);

- демонструвати володіння методами виконання фахових дисциплін.

Здатність до особистісно-професійного лідерства та успіху;

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

- Здатність застосовувати на практиці знання, навички та уміння, набуті у результаті навчання ;

- вміти аналізувати актуальний стан та тенденції розвитку сучасного мистецтва.

- планування і управління проектами.

11. СХЕМА ФОРМУВАННЯ ОЦІНКИ

11.1. Форми оцінювання здобувачів вищої освіти:

Практичні	Самостійна робота	Екзамен
40 (максимум)	30 (максимум)	30

підсумкове оцінювання (у формі екзамену - проводиться практичний показ).

Підсумкове оцінювання навчальної дисципліни «Бальний танець» здійснюється за 100-бальною шкалою (де 30 балів підсумковий контроль – екзамен).

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;

- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи.

11.2. Шкала відповідності оцінок (згідно з «Положення про організацію освітнього процесу ДП «Київський хореографічний коледж»)

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Оцінки за національною шкалою	
			Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	5 (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	4 (добре)	
74-81	C	4 (добре) (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)		
64-73	D	3 (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	3 (задовільно)	
60-63	E	3 (достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)		
35-59	FX	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	2 (незадовільно)	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	2 (незадовільно)	

Критерії оцінки знань студентів

«Відмінно» – повна, логічна, аргументована, проілюстрована прикладами відповідь, яка свідчить про самостійність мислення студента, міцне засвоєння ним навчального матеріалу, вміння пов'язати його з практикою, робити узагальнення та висновки. Чітко визначення студентом основних понять і категорій філософії, студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення, аргументовано, науково аналізує філософські проблеми, об'єктивно оцінює досягнення філософської науки та її вплив на розвиток та формування світогляду епохи та майбутнього. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, вміє застосовувати знання при вирішенні професійних питань. Уміє вдаватися до діалогу, доводити власну громадську та світоглядну позицію. Виконав 100% обсяг самостійної роботи. Брав участь у семінарах, підготував і захистив реферат. За підсумками тестування правильно відповідає на 90 – 100% питань.

«Добре» - студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді, потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію. Оцінювання подій, ідей, досягнень філософської думки більш емоційне, ніж наук. Виконав 100% обсягу самостійної роботи. Брав участь у семінарах, підготував і захистив реферат. За підсумками тестування правильно відповідає на 70 – 89% питань.

«Задовільно» - студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни, мова спрощена, оцінювання досягнень філософської думки лише емоційне, ніж наукове. Викладач постійно коректує відповідь студента. Студенту важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду. Виконав не менше 70% самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає 50 -69% питань.

«Незадовільно» - студент не володіє необхідними знаннями, не володіє практичними навичками дисципліни. Виконав менше 50 % самостійної роботи. За підсумками тестування правильно відповідає 0 – 49 %питань.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Базарова Н.П. Классический танец. - Л. Искусство, 1975. - 181с.
2. Базарова Н.П. Мей В.П. Азбука класичного танца. - Л.: Искусство. 1983. -207с.
3. Ваганова А, Я. Основы классического танца. - Спб,: Лань, 2002,-192с.
4. Костровицкая В.С. Писарев А. А. Школа классического танца. - Л:Искусство, 1972. - 239с.
5. Костровицкая В.С. 100 уроков классического танца. - ЛЛ: Искусство. 1972. - 239с.
6. Тарасов Н.И. Классический танец. - М.: Искусство. 1981. - 479с.
7. Цветкова Л.Ю, Методика викладання класичного танцю в школі: Методичні рекомендації. К, : ІЗМН. 1998. - 76с.
8. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. - К.:2005р.

Допоміжна:

1. Балет. Энциклопедия./ Под редакцией Ю.Н Григоровича. - М. СоветскаяЭнциклопедия. 1981. - 559с.
2. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. ~К.:Музична Україна. 1977-227с.
3. Валукин Е.П. Мужской классический танец. -М.Л1987. - 101с.
4. Все о балете: Словарь - справочник/ Сост. Е.Я. Суриц. Под ред..Ю,Слонимского. - М.-Л. Музыка. 1966.- 455с.
5. Головкина С.Н. Уроки классического танца в старших классах. - М.:Искусство, 1989- 159с.
6. Зихлинская Л.Р. Мей В.П. Первые шаги. -К., 2003. - 359с.
7. Ярмолович Л. Классический танец. - Л. Музыка, 1986, - 86с.

Интернет ресурси:

1. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npd/2012_2/2vasiruk.pdf
2. <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10471/>
3. <http://tancyyem.blogspot.com/>
4. <http://www.youtube.com/watch?v=7Lp02TKNHZg>
5. <http://www.youtube.com/watch?v=S3Bi72m8IEM>

6. <http://video.meta.ua/4406797.video>
7. <http://video.ht.org.ua/tvorchist/14687>   [Grupa Syurpriz Klasichny Tanets.html](#)
8. <http://www.im.npu.edu.ua/index.php/web-/97-web-posylannia-z-khoreorafichnoho-mystetstva>
9. <http://svit-tanok.com.ua/statti.html>
10. <http://svit-tanok.com.ua/articles/>